Dosarul nr. 4r-4866/25 Judecătoria: Strășeni (sediul Central)
4-25107667-02-4r-02122025 Judecător: Mihaela GROSU

D E C I Z I E
în numele Legii

12 octombrie 2026 **mun. Chișinău**

COLEGIUL PENAL AL CURŢII DE APEL CENTRU
Având în componența sa:
Președintele ședinței Eugeniu BEȘELEA
Judecători Andrei CAZACICOV și Vitalie BUDECI

a examinat în ordine de recurs, fără prezența părților, recursul declarat de către persoana în privința căreia a fost întocmit procesul contravențional ROTARU Andrei, împotriva Hotărârii Judecătoriei Strășeni (sediul Central) nr. 5r-321/2025 din 29 octombrie 2025, în cauza contravențională intentată prin Procesul-verbal cu privire la contravenție seria /nr. MAI06 502793 din 09.07.2025, în privința lui **ROTARU Andrei,** în temeiul art.47/1 alin.(1) Cod contravențional.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
în procedura instanței de fond, din 29.07.2025 până la 29.10.2025;
în Curtea de Apel Centru, din 02.12.2025 până la 12.10.2026.
Procedura de notificare a părților a fost executată.

Verificând temeinicia Hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,

A C O N S T A T A T :

1. La data de 09.07.2025, agentul constatator din cadrul IP Călărași, SPÎNU Natalia a încheiat procesul verbal cu privire la contravenție cu seria/nr. MAI06 502793 prin care ROTARU Andrei a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art.47/1 alin.(1) Cod contravențional, pentru faptul că în perioada electorală anului 2024 în loc. ***** a oferit date personale benevol membrelor blocului electoral ,,Victoria,, cu scopul de a pretinde, a accepta sau a primi prin mijloace bunuri, servicii, privilegii în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor care au avut loc în anul 2024.

Acțiunile lui ROTARU Andrei au fost încadrate de către agentul constatator în baza art.47/1 alin.(1) Cod contravențional, care prevede - pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau

avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune.

Prin decizia agentului constatator din cadrul IP Călărași, SPÎNU Natalia, adoptată la 09.07.2025, ROTARU Andrei a fost sancționat pentru săvârșirea faptei contravenționale prevăzute de art.47/1 alin.(1) Cod contravențional cu o amendă în mărime de 500 u.c. echivalent a 25000 lei.

La data 24.07.2025, petiționarul ROTARU Andrei a înaintat contestație împotriva procesul-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare seria/nr. MAI06 502793 din 09.07.2025.

2. *Prin Hotărârea Judecătoriei Strășeni (sediul Central) nr. 5r-321/2025 din 29 octombrie 2025,* a fost respinsă contestația depusă de ROTARU Andrei, împotriva procesului verbal cu privire la contravenție cu seria/nr. MAI06 502793 din 09.07.2025, întocmit de către agentul constatator din cadrul IP Călărași, SPÎNU Natalia, pe semnele contravenției prevăzute de art.47/1 alin.(1) Cod contravențional, prin care a fost sancționată cu amendă în cuantum de 500 unități convenționale, ce reprezintă echivalentul sumei de 25 000 lei, ca fiind neîntemeiată.

3. *Nefiind de acord cu Hotărârea instanței de fond, persoana în privința căreia a fost întocmit procesul contravențional ROTARU Andrei, a declarat recurs în termenul legal, prin care solicită admiterea recursului, casarea Hotărârii Judecătoriei Strășeni (sediul Central) nr. 5r-321/2025 din 29 octombrie 2025, anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare și încetarea procesului contravențional, în temeiul art.441 alin.(1) lit.a) și art.461 Cod contravențional, pe motiv că nu există faptul contravenției.*

În motivarea recursului declarat, contravenientul a susținut, în primul rând, că hotărârea atacată este nemotivată și neclară, deoarece instanța nu a expus și nu a analizat argumentele formulate în contestație, limitându-se la prezentarea poziției agentului constatator. În opinia sa, lipsa examinării și aprecierii argumentelor apărării contravine obligației instanței de a pronunța o hotărâre legală, întemeiată și motivată.

Totodată, acesta invocă că instanța de fond ar fi apreciat în mod necorespunzător probele administrate și ar fi acordat o importanță excesivă poziției agentului constatator, fără a verifica suficient legalitatea și temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenție.

Recurentul susține că vinovăția sa nu a fost demonstrată dincolo de orice dubiu rezonabil și că în materialele cauzei nu există probe suficiente care să confirme că acesta ar fi primit bani, bunuri, servicii sau alte avantaje în scopul exercitării într-un anumit mod a drepturilor electorale, fapt necesar pentru întrunirea elementelor contravenției prevăzute de art.47/1 alin.(1) Cod contravențional.

Un argument principal al recursului îl constituie caracterul insuficient al probelor prezentate de agentul constatator. În special, recurentul contestă valoarea probatorie a unei foi A4 care ar conține informații despre transferuri efectuate prin aplicația „PSB” către un număr de telefon atribuit lui. Acesta susține că proveniența documentului nu a fost

clarificată, nu s-a demonstrat autenticitatea și legătura acestuia cu fapta imputată și nu s-a stabilit concret când, de către cine și în ce sumă ar fi fost recepționați banii.

De asemenea, recurentul afirmă că nu a avut instalată aplicația „PSB", că nu a retras bani prin intermediul acesteia și că nu a primit bani de la alte persoane pentru a vota sau pentru a nu vota un anumit candidat. Potrivit acestuia, declarațiile sale nu au fost combătute prin probe pertinente, concludente și suficiente.

Un alt argument vizează încălcările procedurale la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție. Recurentul indică faptul că procesul-verbal ar fi fost întocmit în lipsa sa, iar în acesta ar exista neconcordanțe privind numele contravenientului, precum și deficiențe referitoare la identificarea și semnătura martorului. În opinia sa, aceste neregularități afectează legalitatea actului și pot atrage nulitatea acestuia.

Totodată, recurentul susține că agentul constatator nu ar fi respectat corespunzător procedura de citare și că nu i-ar fi fost asigurat efectiv dreptul la apărare, inclusiv posibilitatea de a solicita asistență juridică.

În recurs se mai invocă principiul prezumției nevinovăției și regula „in dubio pro reo", potrivit cărora persoana acuzată de comiterea unei contravenții este considerată nevinovată atât timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de lege, iar dubiile care nu pot fi înlăturate trebuie interpretate în favoarea acesteia. Recurentul consideră că instanța de fond a transferat în mod nejustificat sarcina probării nevinovăției asupra sa, deși obligația de a demonstra existența faptei și vinovăția îi revenea agentului constatator.

În acest context, recurentul invocă prevederile art.425, 441, 458, 461, 465–468 și 473 Cod contravențional, precum și principiile consacrate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la prezumția de nevinovăție și caracterul echitabil al procedurii.

În concluzie, ROTARU Andrei consideră că nu a fost demonstrată existența faptei contravenționale și nici vinovăția sa, iar procesul-verbal și probele administrate nu sunt suficiente pentru fundamentarea sancțiunii aplicate.

4. ***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

În conformitate cu art.3 alin.(1) Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

La judecarea recursului, Colegiul Penal reieșind din modificările operate prin Legea nr.245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), în temeiul art.447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr.245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), Colegiul penal a dispus examinarea cauzei penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

În conform art.471 alin.(1) Cod contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

Fiind notificate de către instanța de recurs părțile la proces, în conformitate cu art.471 alin.(2) Cod contravențional, agentul constatator, și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională se va examina în lipsa părților în procedură scrisă.

5. Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia *de a respinge ca fiind nefondat recursul declarat de persoana în privința căreia a fost întocmit procesul contravențional ROTARU Andrei, împotriva Hotărârii Judecătoriei Strășeni (sediul Central) nr. 5r-321/2025 din 29 octombrie 2025, din considerentele ce succed.*

6. În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit.c) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs *respinge recursul și menține hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.*

Instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală", în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei, hotărâre din 01.02.2005, §35 și Anghel contra României, hotărâre din 04.10.2007, §52*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Conform art.7 Cod contravențional, *persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.* În conformitate cu art.8 alin.(2) Cod contravențional, *este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.*

Potrivit art.10 Cod contravențional, *constituie contravenție fapta – acțiunea sau inacțiunea ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod și este pasibilă de sancțiune contravențională. Fapta prejudiciabilă constituie temeiul real al răspunderii contravenționale și se manifestă sub două forme prin intenție sau din imprudență. Intenția este o comportare activă prin care se încalcă o normă prohibitivă ce interzice o anumită activitate, iar imprudența constă din faptul, că persoana care săvârșește fapta își dă seama și prevede urmările care vor surveni în urma acesteia, dar consideră, că în mod ușuratic vor putea fi evitate.*

Conform prevederilor art.14 alin.(1)-(3) Cod contravențional, *contravenția se săvârșește cu intenție sau din imprudență. Contravenția se consideră săvârșită cu intenție*

dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conştient survenirea acestor urmări. Contravenția se consideră săvârșită din imprudență dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod uşuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deşi trebuia şi putea să le prevadă.

În acord cu art.374 Cod contravențional, *procesul contravențional este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părţilor şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligaţii, având ca scop constatarea contravenției, examinarea şi soluționarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvârşirea contravenției. Procesul contravențional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvârşirea contravenției. Procesul contravențional se desfăşoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum şi al normelor dreptului internațional şi ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.*

Este de menționat că, la judecarea cauzei instanța de fond a ținut cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că, la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare.

Colegiul subliniază că, judecarea cauzei în instanță s-a desfășurat cu respectarea prevederilor normelor contravenționale ce reglementează procedura respectivă. Hotărârea judecătorească cuprinde, circumstanțele constatate, probele pe care se întemeiază concluzia, norma contravențională în baza căreia este adoptată soluția, astfel fiind dată în conformitate cu prevederile art.462 Cod contravențional.

7. Potrivit materialelor cauzei Colegiul penal reține că, la data de 09.07.2025, agentul constatator din cadrul IP Călărași, SPÎNU Natalia a încheiat procesul verbal cu privire la contravenție cu seria/nr. MAI06 502793 prin care ROTARU Andrei a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art.47/1 alin.(1) Cod contravențional, pentru faptul că în perioada electorală anului 2024 în loc. ***** a oferit date personale benevol membrelor blocului electoral ,,Victoria,, cu scopul de a pretinde, a accepta sau a primi prin mijloace bunuri, servicii, privilegii în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor care au avut loc în anul 2024.

În baza procesului-verbal cu privire la contravenție sus-notat, la aceeași dată de 09.07.2025, agentul constatator a emis decizia de sancționare a contravenientului, aplicându-i sancțiunea sub formă de amendă, în mărime de 500 unități convenționale, echivalentul sumei de 25000 lei.

Ne fiind de acord cu decizia întocmită, la 24.07.2025, petiționarul ROTARU Andrei a înaintat contestație împotriva procesul-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare seria/nr. MAI06 502793 din 09.07.2025.

Drept consecință prin Hotărârea Judecătoriei Strășeni (sediul Central) nr. 5r-321/2025 din 29 octombrie 2025, a fost respinsă contestația depusă de ROTARU Andrei, împotriva procesului verbal cu privire la contravenție cu seria/nr. MAI06 502793 din 09.07.2025, întocmit de către agentul constatator din cadrul IP Călărași, SPÎNU Natalia, pe semnele contravenției prevăzute de art.47/1 alin.(1) Cod contravențional, prin care a fost sancționat cu amendă în cuantum de 500 unități convenționale, ce reprezintă echivalentul sumei de 25 000 lei, ca fiind neîntemeiată.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, Colegiul Penal conchide, că recurentul nu a prezentat instanței de recurs careva argumente și probe prin care s-ar dovedi netemeinicia și ilegalitatea soluției adoptate de prima instanță, din care considerente va respinge ca nefondat recursul declarat în prezenta cauză, cu menținerea Hotărârii primei instanțe.

8. ***Cu referire la legalitatea*** procesului-verbal cu privire la contravenție, Colegiul denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art.5 și 7 Cod contravențional.

Colegiul penal reține că, Legea prevede redactarea procesului verbal într-o anumită formă *ad validatem*, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit.

În continuare, instanța de judecată remarcă că procesul – verbal cu privire la contravenție fiind întocmit de un organ al statului aflat în exercițiul funcțiunii trebuie sa i se recunoască valoarea probatorie sub aspectul constatării stării de fapt, ca efect al triplei prezumții de autenticitate, veridicitate și legalitate. În acest sens este de menționat că în jurisprudența CtEDO s-a reținut în mod constant că prezumțiile nu sunt în principiu, contrare Convenției. În așa mod, Curtea a constatat anterior că prezumțiile de fapt și de drept se regăsesc în orice sistem de drept; în principiu, convenția nu derogă de la acestea, însă în materie penală obligă statele contractante să nu depășească un anumit prag. În special, articolul 6 § 2 impune statelor să aibă în vedere aceste prezumții, aceasta în limite rezonabile, ținând cont de gravitatea faptelor și păstrând dreptul la apărare (*Salabiaku împotriva Franței, hotărârea din 7 octombrie 1988, seria A, nr. 141-A, pag. 15, pct. 28; Telfner împotriva Austriei, nr. 33501/96, pct. 16, 20 martie 2001*).

Constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

În această ordine de idei, agentul constatator a făcut dovadă stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar și apreciate de instanțe, iar instanța reține că încheierea procesului – verbal cu privire la contravenție este temeinică. Sub acest aspect, instanța

conchide că, față de probele administrate în cauză, prezumția de legalitate a actului administrativ, din care decurge prezumția de autenticitate şi prezumția de veridicitate nu au fost răsturnate în cazul de față, în condițiile în care săvârșirea faptei contravenționale a fost constatată pe baza constatărilor personale a agentului constatator și a probelor acumulate.

Un alt argument invocat de recurent vizează pretinsa încălcare a dreptului la apărare prin întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție în lipsa acestuia și pretinsa neîndeplinire de către agentul constatator a obligației de citare.

Contrar susținerilor recurentului, din materialele cauzei rezultă că agentul constatator a întreprins măsurile necesare pentru a asigura participarea lui ROTARU Andrei la procedura contravențională și i-a oferit posibilitatea de a se prezenta la sediul organului constatator pentru a fi audiat în calitate de contravenient.

Astfel, la data de 02.07.2025, agentul constatator a remis în adresa lui ROTARU Andrei citația nr. 34/28-5086, prin care acesta a fost citat să se prezinte la data de 07.07.2025, ora 10:30, la Sectorul de Poliție nr. 1 al IP Călărași, biroul nr. 2, pentru a fi audiat în calitate de contravenient.

Prin urmare, nu poate fi susținută teza potrivit căreia agentul constatator ar fi desfășurat procedura în mod unilateral, fără a-i oferi lui ROTARU Andrei posibilitatea de a-și prezenta poziția și de a participa la examinarea circumstanțelor cauzei.

Mai mult, din raportul inspectorului de poliție din 09.07.2025 rezultă că, deși ROTARU Andrei fusese citat pentru data de 07.07.2025, acesta nu s-a prezentat la sediul organului de poliție.

Totodată, la data de 09.07.2025, agentul a întreprins o încercare suplimentară de a lua legătura cu acesta, apelând numărul de telefon *****, însă persoana nu a răspuns.

La materialele cauzei se regăsește și raportul inspectorului de poliție din 01.07.2025, prin care se atestă că anterior expedierii citației au fost efectuate încercări de contactare telefonică a lui ROTARU Andrei, însă acesta nu a răspuns apelurilor, dovada efectuării apelurilor fiind anexată la materialele cauzei, la f.d. 11.

Prin urmare, materialele cauzei demonstrează nu doar existența formală a citației, ci și faptul că agentul constatator a întreprins în mod efectiv demersuri pentru a asigura participarea lui ROTARU Andrei la procedura contravențională.

În aceste circumstanțe, neprezentarea contravenientului la data și ora indicate în citație nu poate fi imputată agentului constatator și nu poate conduce, prin ea însăși, la concluzia încălcării dreptului la apărare.

Dimpotrivă, dreptul la apărare presupune existența unei posibilități reale oferite persoanei de a participa la procedură, iar nu obligația autorității de a asigura cu orice preț prezența fizică a persoanei care, fiind legal citată, alege să nu se prezinte sau nu răspunde încercărilor de contactare.

În speță, ROTARU Andrei a avut posibilitatea de a se prezenta la data de 07.07.2025 la sediul organului constatator, de a fi audiat în calitate de contravenient, de a prezenta explicații, obiecții și probe și de a-și formula poziția asupra circumstanțelor imputate. Faptul că acesta nu a valorificat posibilitatea procedurală care i-a fost oferită nu poate fi echivalat cu lipsirea sa de dreptul la apărare.

Mai mult, nu există date care să demonstreze că agentul constatator ar fi împiedicat în vreun mod participarea lui ROTARU Andrei la procedură sau că acesta ar fi solicitat o reprogramare, ar fi comunicat existența unor impedimente obiective ori ar fi manifestat intenția de a se prezenta la o altă dată.

Prin urmare, neprezentarea acestuia a fost o împrejurare care nu poate fi imputată agentului constatator.

Faptul că procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în lipsa lui ROTARU Andrei nu determină, prin el însuși, nulitatea actului, or Colegiul nu a stabilit încălcarea cărorva drepturi şi libertăți ale lui ROTARU Andrei, -iar, acestuia i-a fost adusă la cunoștință drepturile şi obligațiile acestuia inclusiv prin remiterea în adresa contravenientului a procesului verbal cu privire la contravenție și a decizie de sancționare (f.d. 85).

Totodată, se reține că procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în lipsa făptuitorului. În consecință, agentul constatator a aplicat prevederile art.443 alin.(6) Cod contravențional, potrivit cărora *absența persoanei legal citate pentru întocmirea procesului-verbal sau refuzul acesteia de a semna procesul-verbal se consemnează în act şi se confirmă prin semnătura a cel puțin unui martor, cu indicarea datelor de identificare ale acestuia. În situația imposibilității identificării unui martor, legea prevede documentarea refuzului prin mijloace tehnice (audio/video).*

În speță, rubrica destinată semnăturii făptuitorului este necompletată, întrucât acesta fost întocmit în lipsa acestuia. Pentru asigurarea legalității actului constatator, agentul a procedat la consemnarea absenței și la confirmarea acestuia prin semnătura martorului asistent.

Astfel, în rubrica „martor asistent", agentul constatator a indicat datele martorului Cristian DIACONU, iar aceasta a semnat procesul-verbal, confirmând lipsa contravenientului la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție. Completarea rubricii cu numele, prenumele denotă respectarea cerințelor legale privind forma și modul de întocmire a procesului-verbal cu privire la contravenție.

Referitor la alegația recurentului privind lipsa individualizării faptei și consecințele juridice, Colegiul penal relevă că potrivit practicii judiciare constante, individualizarea faptelor nu presupune redarea exhaustivă a tuturor circumstanțelor contextuale, ci reflectarea clară, concisă și suficientă a conduitei care contravine normei de incriminare.

În speță, procesul-verbal relevă următoarele elemente esențiale: data/perioada pretinsei comiteri a faptei (*în perioada electorală anului 2024*); locul desfășurării (*loc. ******); conduita imputată (*a oferit date personale benevol membrelor blocului electoral „Victoria„ cu scopul de a pretinde, a accepta sau a primi prin mijloace bunuri, servicii, privilegii în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor care au avut loc în anul 2024*); norma legală pretins încălcată (*art.47/1 alin.(1) Cod contravențional*).

Aceste elemente conturează, într-un mod rezonabil și juridic adecvat, obiectul, locul, timpul și finalitatea presupusei conduite contravenționale, fără a fi necesară indicarea expresă a sumei, numelui candidatului sau efectului concret asupra actului de vot. Astfel, exigențele prevăzute de art.443 alin.(1) lit.d) Cod contravențional trebuie interpretate în funcție de natura specifică a faptei și mijloacele de investigare posibile. În cazul contravențiilor electorale, caracterizate printr-un înalt grad de opacitate, disimulare și tehnicizare (ex.

utilizarea aplicațiilor mobile, a cartelor SIM sau a intermediarilor), o individualizare minuțioasă, de tip penal, devine adesea imposibilă sau excesiv oneroasă pentru autorități. Așadar, criteriul aplicabil este cel al „concludenții rezonabile”, nu al certitudinii rigide proprii procedurii penale.

Subsecvent, din cercetarea actului menționat, instanța de recurs constată că agentul constatator a respectat prevederile art.443 alin.(1) lit. a)-h) Cod contravențional şi a inserat data (ziua, luna, anul), ora şi locul încheierii, calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorității pe care o reprezintă; numele, prenumele, domiciliul, ocupația persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din buletinul ei de identitate sau, după caz, din alt act care stabilește identitatea persoanei, fapta contravențională, locul şi timpul săvârșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor şi consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție; încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției; mențiunea prin semnătură despre aducerea la cunoștința persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional a drepturilor şi obligațiilor lor prevăzute la art.384 şi 387, obiecțiile şi probele pe care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional le aduce în apărarea sa, iar decizia de aplicare a sancțiunii contravenționale este stipulată clar şi descifrabil.

Nici argumentul recurentului referitor la pretinsa indicare greșită a numelui său în procesul-verbal cu privire la contravenție nu poate fi reținut.

Recurentul susține că, în rubrica destinată indicării numelui contravenientului, agentul constatator ar fi indicat numele „Potaru”, în loc de „Rotaru”, invocând această pretinsă neconcordanță drept o încălcare a cerințelor de întocmire a procesului-verbal și un temei pentru nulitatea acestuia. Or, această susținere rezultă dintr-o interpretare eronată a înscrisului din procesul-verbal.

Examinarea nemijlocită a procesului-verbal cu privire la contravenție demonstrează că agentul constatator a indicat corect numele și prenumele contravenientului, respective **ROTARU ANDREI**.

Prima literă din numele „ROTARU” este înscrisă în mod clar și descifrabil și reprezintă litera **„R”**, iar nu litera „P” după cum în mod eronat susține recurentul. Prin urmare, nu există o neconcordanță privind identificarea persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul-verbal, ci doar o apreciere subiectivă a recurentului cu privire la grafia primei litere din numele său.

În acest sens, trebuie remarcat că identificarea persoanei în procesul contravențional nu se realizează exclusiv prin aprecierea izolată a unei singure litere din numele acesteia, ci prin examinarea ansamblului datelor de identificare consemnate în actul constatator și a materialelor cauzei.

În speță, din materialele cauzei rezultă fără echivoc că persoana în privința căreia a fost întocmit procesul-verbal este ***ROTARU Andrei***, iar procesul-verbal contestat, decizia de sancționare, actele procedurale și contestația depusă se referă la aceeași persoană.

Mai mult, însuși faptul că ROTARU Andrei a contestat procesul-verbal și decizia de sancționare demonstrează că acesta a cunoscut fără echivoc că actul constatator se referă la persoana sa și că nu a existat nicio incertitudine reală cu privire la identitatea persoanei

sancționate. Prin urmare, nu există nicio posibilitate rezonabilă de a considera că procesul-verbal ar fi fost întocmit în privința unei alte persoane. Or, nulitatea procesului-verbal nu poate fi dedusă dintr-o pretinsă eroare care nu există în realitate și care, în orice caz, nu a generat nicio incertitudine cu privire la identitatea persoanei sancționate.

În acest context, afirmația recurentului potrivit căreia agentul constatator ar fi indicat numele „Potaru" este neîntemeiată, întrucât, prin examinarea nemijlocită a procesului-verbal, se poate constata că prima literă este **„R"**, fiind înscrisă într-o formă specifică scrisului de mână al agentului constatator, însă perfect descifrabilă.

Nu poate fi pusă la îndoială identitatea lui ROTARU Andrei doar printr-o interpretare diferită a formei grafice a unei litere, în condițiile în care toate celelalte date ale cauzei identifică în mod neechivoc aceeași persoană. Prin urmare, susținerea recurentului privind indicarea greșită a numelui nu reprezintă o încălcare a art.443 Cod contravențional și nu poate constitui temei pentru aplicarea sancțiunii nulității procesului-verbal.

În mod corespunzător, această critică a recurentului urmează a fi apreciată ca nefondată, întrucât agentul constatator a indicat corect numele și prenumele contravenientului, iar pretinsa eroare privind prima literă a numelui rezultă exclusiv dintr-o interpretare eronată a grafiei înscrisului. Prin urmare, procesul-verbal permite identificarea fără echivoc a persoanei în privința căreia a fost întocmit, iar pretinsa indicare a numelui „Potaru" în loc de „Rotaru" nu se confirmă și nu poate atrage nulitatea actului constatator.

Totodată, agentul constatator a descris în conținutul actului fapta contravențională, formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite, argument prin care Colegiul nu a constatat incertitudini la descrierea faptei şi persoanei.

Astfel analizând sub aspectul legalității procesului verbal cu prevederile art.443 Cod contravențional, nu denotă careva temeiuri de nulitate ale acestuia, or, acesta reflectă inclusiv locul comiterii faptei contravenționale, semnătura agentului constatator, cât și încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională și indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției.

Respectiv, Colegiul respinge alegațiile recurentului referitoare la declararea nulității procesului contravențional, or legiuitorul la art.445 alin.(1) Cod contravențional a legiferat în mod expres consecința nulității absolute, care intervine în mod imperativ, prin efectul legii, și care urmează a fi aplicată de instanța de judecată, în cazul *neconsemnării* în procesul verbal cu privire la contravenție a mențiunilor privind numele, prenumele şi funcția agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunță la numărul de identificare personal şi la evidența automatizată în Registrul de stat al populației, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanțelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenționale săvârșite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna.

Cu precădere la caz, instanța de recurs precizează că legea contravențională prevede redactarea într-o anumită forma *„ad validitatem”* a procesului-verbal cu privire la contravenție reieșind din prevederile art.443 Cod contravențional, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmită, iar în acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art.443 Cod contravențional sunt impuse și prin prisma art.445 Cod contravențional, respectiv procesul verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 502793 din 09.07.2025, întocmit în baza art.47/1 alin.(1) Cod contravențional *au fost întocmite, cu respectarea* rigorilor instituite de art.443 al Codului contravențional iar careva elemente sau împrejurări, care ar condiționa declararea nulității absolute a acestui proces-verbal, nu au fost stabilite. Mai mult ca atât, la examinarea cauzei, Colegiul nu a stabilit că datele înserate de agentul constatator în actul atacat au fost obținute prin ilegalitățile, metodele sau încălcările enumerate expres în art.425 alin.(6) al Codului contravențional.

9. ***Sub aspectul temeiniciei*** procesului-verbal și a deciziei contestate, instanța evidențiază că forța probantă a acestora în cauzele contravenționale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanța are obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează și apreciază probatoriul (cauza *Bosoni împotriva Franței, hotărârea din 07 iunie 1999*).

Relaționând elementele de drept citate supra la starea de lucruri definită în cauza contravențională de referință, Colegiul alăturat instanței de judecată observă că agentul constatator a administrat un spectru larg, concludent, util și relevant de mijloace probatorii, care susțin învinuirea adusă pe caz lui **ROTARU Andrei**, în comiterea contravenției prevăzute de art.47/1 alin.(1) Cod contravențional, și anume:

- procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 502793 din 09.07.2025, întocmit în baza art.47/1 alin.(1) Cod contravențional în privința lui ROTARU Andrei;

- copia Încheierii Judecătoriei Chișinău, (sediul Ciocana), emisă la data de 01 aprilie 2025 și copia mandatului judecătoresc, potrivit cărora s-a autorizat efectuarea măsurii speciale de investigație, de colectarea de informații de la furnizorii de servicii de comunicații electronice ,, Moldcell ”, privind aplicația mobilă cu identificatorul ,,PSB” ce aparține Băncii Comerciale Promsveazibank;

-copia extrasului din lista de colectare a operatorului Moldcell;

Colegiul penal atestă că, ROTARU Andrei invocă în cererea de recurs declarată, lipsa elementelor constitutive a elementelor componenței de contravenție imputate, în aceste circumstanțe, Colegiul reține necesitatea elucidării complete a elementelor constitutive ale contravenției imputate contravenientului ROTARU Andrei, prin aprecierea integrală a probatoriului administrat în cauză, având în vedere poziția procesuală de nerecunoaștere a vinovăției manifestată de acesta.

Potrivit pct.310 din Decizia de inadmisibilitate privind excepțiile de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 47/1 Cod contravențional din 21.01.2025, Curtea indică că sintagma „exercitarea sau neexercitarea unor drepturi electorale”, care nu ar prevedea un mecanism de verificare a modului în care persoana și-a exercitat votul, Curtea

menționează că articolul 47/1 alin. (1) descrie doar fapta, nu şi urmarea prejudiciabilă. Altfel spus, contravenția în discuție este una formală și nu obligă autoritățile să verifice dacă alegătorul a votat pentru candidatul sau pentru partidul politic care l-a corupt. Curtea consideră că existența unui astfel de mecanism ar contraveni caracterului secret al votului, garantat de articolul 38 din Constituție, astfel fiind constatat că Curtea constată că dispozițiile contestate nu afectează articolul 22 în coroborare cu articolele 1 alin.(3) şi 23 alin.(2) din Constituție, din perspectiva argumentelor invocate în sesizări.

Colegiul notează că votul secret şi liber exprimat al alegătorilor constituie elementul de bază al alegerilor libere şi democratice şi al dreptului de vot. Coruperea alegătorilor sau vânzarea voturilor sunt incompatibile cu conceptul alegerii democratice şi printr-un vot liber exprimat de către cetățeni a organelor reprezentative şi fraudează competiția bazată pe idei şi pe programe politice desfășurată între partidele politice şi între candidați (a se vedea HCC nr. 25 din 28 noiembrie 2024, § 102). În acest sens, Declarația Universală a Drepturilor Omului, adoptată şi proclamată de Adunarea Generală a ONU, în art.21 stipulează că „orice persoană are dreptul de a lua parte la conducerea treburilor publice ale țării sale, fie direct, fie prin reprezentanți liber aleși; orice persoană are dreptul de acces egal la funcțiile publice din țară sa; voința poporului trebuie să constituie baza puterii de stat; această voință trebuie să fie exprimată prin alegeri nefalsificate, care să aibă loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal şi exprimat prin vot secret sau urmând o procedură echivalentă care să asigure libertatea votului".

Potrivit Constituției Republicii Moldova, art.2 „(1) Suveranitatea națională aparține poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct şi prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Constituție". Art.38.„(1) Voința poporului constituie baza puterii de stat. Această voință se exprimă prin alegeri libere, care au loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal, direct, secret şi liber exprimat, iar principiile participării la alegeri sunt: -vot universal - cetățenii Republicii Moldova pot alege şi pot fi aleşi fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau origine social; - vot egal - în cadrul oricărui scrutin, fiecare alegător are dreptul la un singur vot. Fiecare vot are putere juridică egală, - vot direct - alegătorul votează personal. Votarea în locul unei alte persoane este interzisă; -vot secret - votarea la alegeri şi/sau referendum este secretă, excluzându-se astfel posibilitatea influențării voinței alegătorului; -vot liber exprimat - nimeni nu este în drept să exercite presiuni asupra alegătorului pentru a-l face să voteze sau să nu voteze, precum şi pentru a-l împiedica să-şi exprime voința în mod independent.

Coruperea procesului electoral încalcă flagrant principiile date, mai ales a votului liber exprimat, afectează grav credibilitatea corectitudinii şi libertății desfășurării alegerilor, subminând întreg sistemul democratic. Statul de drept este de neconceput fără respectarea drepturilor şi libertăților fundamentale ale omului, supremația legii şi un sistem democratic, care poate fi asigurat, în primul rând, prin organizarea, desfășurarea şi totalizarea rezultatelor alegerilor în corespundere cu anumite standarde, principii democratice.

10. ***Cu referire la contravenția prevăzută de art.47/1 alin.(1) Cod contravențional al Republicii Moldova, urmează a fi relatat că aceasta presupune existenta următoarelor elemente constitutive:***

Obiectul juridic al contravenției prevăzute de art.47/1 alin.(1) Cod contravențional, reprezintă relațiile sociale care asigură desfășurarea corectă, liberă și democratică a alegerilor, integritatea procesului electoral și libertatea de exprimare a voinței alegătorului. În cauză, ROTARU Andrei, fiind persoana care are dreptul de vot (cetățean al Republicii Moldova cu drept electoral), și care are capacitate de exercițiu, este subiectul al contravenției de corupere electorală pasivă.

Latura obiectivă a contravenției prevăzute de art.47/1 alin.(1) Cod contravențional, *se manifestă prin una sau cumulul de acțiuni* de pretindere, primire sau acceptare a unor avantaje materiale, unde, *pretinderea* este solicitarea expresă sau tacită a bunurilor/avantajelor; *acceptarea* – constituie consimțământul de a primi ceva (*fie explicit, fie prin comportament pasiv*); iar *primirea* este încasarea efectivă a bunurilor, banilor, serviciilor, privilegiilor sau altor avantaje necuvenite.

Pentru a constitui contravenție, bunurile sau serviciile trebuie să nu i se cuvină în mod legal și trebuie să fie destinate influențării modului de exercitare a votului, (adică pentru a determina alegătorul cum să voteze sau să nu voteze).

Cu referire la cele invocate de către recurent în cererea de recurs declarată precum că, nu a fost demonstrată vinovăția sa, Colegiul penal reține că acest argument este unul declarativ și lipsit de suport probant, fiind o poziție a contravenientului formulată în apărarea sa.

Prin urmare, indiferent dacă mijloacele bănești au fost efectiv ridicate sau primite de către ROTARU Andrei, din probatoriul acumulat *in concreto* a extrasului ce conține rezultatul măsurilor speciale de investigații (f.d.23), rezultă că aceasta utiliza numărul de telefon *****pe dispozitivul în care era instalată cartela SIM respectivă și aplicația PSB. Totodată, din analiza traficului de date reiese că, prin intermediul numărului de telefon menționat, aplicația PSB a fost accesată, fiind indicate și mesaje SMS de intrare, astfel fiind recepționate 5 mesaje SMS. Prin urmare, este demonstrată latura obiectivă a contravenției prevăzute de art.47/1 alin.(1) Cod contravențional, constând în acceptarea de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, care nu i se cuveneau, în scopul exercitării sau neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor.

Chiar dacă nu s-a dovedit primirea efectivă a bunurilor, probele (mesaje SMS primite prin aplicația PSB, de pe numărul asociat contravenientului) ***au demonstrat acceptarea bunurilor***, respectiv Colegiul reține că pentru a fi întrunită latura obiectivă a contravenției prevăzute de art.47/1 Cod contravențional este suficientă constatarea doar a unei acțiuni prejudiciabile — în speță, ***acceptarea***. Prin urmare nu este necesar ca avantajele sau bunurile să fi fost efectiv primite sau ridicate, este suficientă acceptarea lor, ca manifestare a consimțământului, pentru a se întruni elementele constitutive ale contravenției. Astfel latura obiectivă este astfel dovedită prin comportamentul de acceptare, demonstrat prin probe indirecte (mesaje, corespondență electronică etc.).

Prin urmare, din probatoriul administrat este demonstrat că ROTARU Andrei se folosește de numărul de telefon pe dispozitivul în care este instalată cartela SIM cu nr. de

telefon *****, unde a fost instalată aplicația PSB, și a fost accesată, prin urmare fiind demonstrat faptul acceptării de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă care nu i se cuvin, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor.

Cetățenii nu sunt împiedicați de lege să instaleze aplicații bancare, iar acest act în sine nu poate constitui o faptă sancționabilă, întrucât libertatea de a instala aplicații pe telefonul personal reprezintă un drept, nu o imunitate absolută. Într-un spațiu juridic democratic, utilizatorul de tehnologie beneficiază de libertatea de acces și instalare a aplicațiilor informatice, inclusiv a celor bancare, în virtutea drepturilor fundamentale la viață privată, autonomie individuală și libertate economică. Totuși, aceste libertăți nu pot fi absolutizate în dauna unor valori de interes public major, precum securitatea națională, ordinea constituțională și transparența finanțării politice. Astfel, exercitarea unui drept aparent neutru – instalarea unei aplicații bancare – trebuie analizată în contextul scopului real, al cadrului factologic și al implicațiilor sociale generate de utilizarea acesteia.

Doar în această perspectivă poate fi evaluată compatibilitatea conduitei cu normele de drept contravențional, în special cele privind contravențiile cu caracter financiar electoral.

În speță, subiectul evaluării juridice nu este simpla instalare a aplicației, ci ansamblul factorilor cumulativi ce însoțesc această instalare: natura instituției bancare asociate, identificarea repetată a dispozitivului utilizatorului în interacțiuni semnificative (de exemplu, mesaje recepționate), lipsa unei justificări rezonabile din partea persoanei în cauză, caracterul opac al conduitei și refuzul de cooperare pe parcursul procesului.

Contravenția prevăzută la art.47/1 alin.(1) Cod contravențional este o faptă de pericol abstract, a cărei existență nu depinde de producerea unui rezultat concret – precum vicierea reală a alegerilor sau exprimarea efectivă a unui vot condiționat. Simpla acceptare a participării într-un mecanism ce are potențialul de a afecta integritatea procesului electoral este suficientă pentru a atrage incidența normei.

Contravenția prevăzută la art.47/1 alin.(1) Cod contravențional este o faptă de pericol abstract, a cărei existență nu depinde de producerea unui rezultat concret – precum vicierea reală a alegerilor sau exprimarea efectivă a unui vot condiționat. Simpla *acceptare* a participării într-un mecanism ce are potențialul de a afecta integritatea procesului electoral este suficientă pentru a atrage incidența normei.

Colegiul penal subliniază că *contravenția se consideră consumată din momentul realizării oricăreia dintre acțiunile tipice prevăzute de norma juridică*, respective pretinderea, acceptarea, sau primirea (personal ori printr-un intermediar) de către un alegător a unor bunuri, servicii, privilegii ori avantaje de orice formă, care nu i se cuvin în mod legal, destinate influențării exercitării sau neexercitării drepturilor electorale în cadrul alegerilor (inclusiv în cadrul alegerilor regionale), dacă fapta nu constituie infracțiune.

În cauza concretă examinată, Colegiul a reținut că nu este necesară demonstrarea primirii efective a bunurilor ori avantajelor materiale, este suficientă acceptarea acestora, care se poate manifesta și prin comportament pasiv, cum ar fi consimțământul exprimat tacit sau prin recepționarea mesajelor ce conțin ofertele respective.

Astfel, contravenția a fost considerată consumată din momentul acceptării primirii acestor bunuri, fapt dedus din manifestarea consimțământului contravenientului – în speță, prin recepționarea mesajelor SMS prin aplicația PSB.

Prin urmare, în viziunea Colegiului latura obiectivă a contravenției este îndeplinită prin simpla acceptare (indiferent de primirea efectivă), momentul consumării contravenției coincide cu momentul acceptării (nu al primirii), iar probele electronice (mesajele recepționate) constituie un indiciu suficient pentru a demonstra existența consimțământului și, implicit, consumarea contravenției.

Latura subiectivă a contravenției prevăzute de art.47/1 Cod contravențional, care sancționează coruperea alegătorilor, exprimă atitudinea psihică a făptuitorului față de fapta săvârșită și față de urmările acesteia. În cazul coruperii electorale pasive, această latură se caracterizează prin intenția directă a contravenientului. Făptuitorul cunoaște că bunurile, serviciile, privilegiile sau avantajele materiale oferite nu i se cuvin în mod legal și că acestea sunt propuse în scopul influențării modului de exercitare a dreptului său de vot. Cu toate acestea, el acceptă conștient aceste avantaje, manifestând o voință liberă de a se lăsa influențat în exercitarea drepturilor electorale, ceea ce relevă existența intenției directe.

Scopul faptei este acela de a obține un folos material sau un avantaj necuvenit pentru sine ori pentru o altă persoană, în legătură cu exercitarea sau neexercitarea dreptului de vot. Acest scop particularizează forma de vinovăție și diferențiază fapta contravențională de alte încălcări similare ale legislației electorale.

Motivul comiterii faptei este, de regulă, material, constând în dorința de a obține un folos economic, dar poate fi și politic, atunci când alegătorul urmărește să susțină un anumit candidat. Deși motivul nu influențează existența contravenției, el poate fi avut în vedere la individualizarea sancțiunii..

Pentru a fi întrunită latura subiectivă, este suficient ca persoana să fi avut reprezentarea clară că acceptă bunuri sau servicii necuvenite oferite în scop electoral, fără a fi necesar ca primirea efectivă a acestora să se producă. Acceptarea – fie ea expresă sau tacită – demonstrează existența consimțământului și, implicit, intenția contravenientului.

Subiectul contravenției prevăzute de art.47/1 este persoana fizică care deține calitatea de alegător. Aceasta înseamnă că subiectul trebuie să aibă drept de vot conform legislației electorale și să participe, în mod potențial, la exercitarea acestuia. În doctrină, un asemenea subiect este calificat drept subiect special al contravenției, întrucât nu orice persoană poate comite fapta prevăzută de norma dată, ci doar acea persoană care are o legătură juridică directă cu procesul electoral – respectiv, statutul de alegător.

În concluzie, latura subiectivă a contravenției de corupere a alegătorilor se caracterizează prin intenția directă a făptuitorului de a obține avantaje necuvenite în legătură cu exercitarea drepturilor electorale, iar subiectul acestei fapte este alegătorul – persoana fizică titulară a dreptului de vot. Fapta se consideră consumată din momentul manifestării consimțământului de acceptare a bunurilor, serviciilor sau avantajelor oferite, indiferent dacă acestea au fost primite efectiv sau nu, întrucât prin simpla acceptare se realizează scopul ilicit al contravenției.

11. În ce privește constatarea existenței faptei contravenționale, în urma studiului materialelor cauzei contravenționale, instanța de recurs ajunge la ferma convingere că,

ROTARU Andrei a primit şi acceptat mijloace financiare prin aplicația PSB, cu scopul de exercitării sau neexercitării unor drepturi electorale în favoarea unui candidat la scrutinul electoral și Referendumului Republican Constituțional din toamna anului 2024.

Astfel, cet. ROTARU Andrei prin acțiunile sale este pasibil de a fi atras la răspundere contravențională conform prevederilor art.47/1 alin.(1) Cod contravențional, care prevede sancțiune pentru - *pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, sau acceptarea promisiunii ori a ofertei acestora, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune.*

Reieșind din normele relevate, deși, ROTARU Andrei a precizat că nu există nici o acțiune de primire a banilor, cele indicat de ultimul, au fost combătute în totalitate prin cumulul de probe administrat și anume: din extrasul prezentat se observă că ROTARU Andrei este deținătorul cartelei SIM *****care a primit în jur de 5 mesaje prin intermediul aplicației „PSB" în perioada 20.08.2024-04.10.2024.

Respectiv, din analiza circumstanțelor concrete ale cauzei, se reține că în speță sunt întrunite toate elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art.47/1 alin.(1) Cod contravențional, întrucât *subiectul activ* al contravenției este o persoană fizică cu drept de vot (alegător) în speță fiind ROTARU Andrei, *obiectul material* îl constituie bunurile și avantajele necuvenite oferite în context electoral, *acțiunea* contravențională se manifestă prin acceptarea acestora, scopul faptei este influențarea comportamentului electoral, iar *forma de vinovăție* este intenția directă. Prin urmare, contravenția se consideră consumată din momentul acceptării bunurilor sau avantajelor respective, fiind dovedită existența răspunderii contravenționale a lui ROTARU Andrei.

În speța dedusă judecății, Colegiul constată că autorul recursului, în esență, a indicat că, nu este de acord cu procesul-verbal de constatare și sancționare din motiv că, nu se face vinovat de contravenția prevăzută de art.47/1 alin.(1) Cod contravențional, iar nerecunoașterea vinovăției de către ROTARU Andrei instanța de recurs o apreciază drept încercare de a evita răspunderea pentru contravenția comisă şi nimic mai mult. Respectiv fapta contravențională, circumstanțele cauzei, încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției – nu au un caracter coincident cu fabula din contestația depusă și susținută și în cadrul cererii de recurs, or ROTARU Andrei s-a limitat în exclusivitate la invocarea formală a unor pretexte sub aspect inocent și, de aceea, în opinia Colegiului, nu sunt temeiuri de a pune la îndoială corectitudinea acțiunilor agentului constatator şi legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei contestate.

Obiecțiile formulate de către recurent în cererea de recurs apar ca fiind lipsite de temei probator și au un caracter pur formal, urmărind exclusiv evitarea răspunderii contravenționale. Acestea nu aduc atingere legalității actului contestat și nu pot influența decizia adoptată de agentul constatator. În lipsa unor probe pertinente care să susțină în mod convingător argumentele invocate de recurent, instanța apreciază că nu sunt întrunite condițiile legale pentru încetarea procesului contravențional. În concluzie, întrucât decizia

agentului constatator este legală în fond și temeinic motivată, aceasta nu poate fi anulată pe simple motive formale, care nu afectează valabilitatea și legalitatea actului contravențional.

12. Cu referire la alegațiile contravenientului privind excluderea probelor din dosar ca fiind inadmisibile, instanța de recurs reține faptul că probele prezentate și anexate sunt probe legale, ce urmează a fi reținute de către instanță, acestea în ansamblu configurând o imagine probatorie unitară, care susține, dincolo de dubii rezonabile în sfera contravențională, existența faptei prin prisma acceptării mijloacelor bănești și vinovăția subiectului sancțiunii. Dovezile menționate relevă în mod coerent faptul că terminalul mobil atribuit contestatarului a recepționat, în contextul unei anchete penale de interes public major, 5 mesaje text provenind de la aplicația bancară „PSB" – asociată Băncii Comerciale „Promsveazibank" din Federația Rusă, entitate menționată în cauze penale conexe pentru implicarea în mecanisme opace de finanțare electorală ilicită.

Tot cu referire la cele invocate de recurent cu referire la probe, precum că ar fi fost anexate și nu administrate și că nu sunt pertinente și concludente, fiind fără sursă de proveniență, instanța de recurs reține că în dreptul contravențional, standardul probatoriu este unul de suficiență, nu de certitudine absolută (*beyond reasonable doubt*), ca în materia penală. Jurisprudența națională și a CEDO admite că probe indirecte (circumstanțiale) pot fundamenta o decizie sancționatorie, atâta timp cât sunt convergente, coroborate și nu lasă loc unei versiuni alternative rezonabile.

În prezenta cauză, nu este vorba despre simple deducții sau o poziție subiectivă a agentului constatator (cum invocă recurenta), ci despre probe derivate din autorizații judiciare valide privind măsuri speciale de investigație (MSI) — inclusiv colectarea de date electronice, dispuse în cadrul unei cauze penale cu relevanță sistemică. Acestea nu sunt doar probe „circumstanțiale", ci elemente probatorii de înaltă credibilitate și cu greutate juridică, întrucât au fost: autorizate de un judecător, executate de organul de urmărire penală în condiții de legalitate, documentate prin încheieri și ordonanțe și puse la dispoziția instanței în condiții de contradictorialitate.

Instanța de recurs consideră pertinent să evidențieze chestiunea admisibilității probatoriului, abordată cu un grad înalt de diligență din partea agentului constatator, astfel fiind autorizată, în condițiile stipulate de art.136 alin.(7) Cod de procedură penală, folosirea datelor, rezultatelor obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații în cauza penală nr. *****în actuala contravențională.

Pe fondul probatoriu, Colegiul reține că în cadrul unei cauze penale conexe, în baza ordonanțelor motivate ale procurorului și a încheierilor emise de Judecătoria Chișinău, au fost autorizate măsuri speciale de investigație (MSI) în temeiul cărora a fost colectată informație de la furnizorul de comunicații electronice S.A. "Moldcell" privind conexiunile cu aplicația mobilă „PSB".

Aceste MSI, desfășurate cu respectarea strictă a prevederilor art.138/4 Cod procedură penală, au relevat o asociere direct între numărul SIM identificat ca fiind înregistrat pe numele contestatarului și mesaje recepționate de la aplicația mobilă „PSB". Această constatare tehnică nu poate fi trecută cu vederea, întrucât indică o interacțiune efectivă – fie voluntară, fie prin intermediere – între telefonul mobil asociat contestatarului și infrastructura digitală a instituției bancare ruse. În lipsa unor explicații rezonabile (ex. Utilizarea telefonului

de către o terță persoană, transferul din partea rudelor, instalări accidentale), Colegiul nu poate admite ipoteza unei simple coincidențe sau erori tehnice, cu atât mai mult cu cât contestatarul nu invocă nici un temei concret susceptibil de a explica natura acestor interacțiuni.

În termeni juridici, este esențial de subliniat că răspunderea contravențională nu necesită existența unei certitudini absolute, ci este suficient ca instanța să ajungă, în baza probelor administrate, la o convingere rațională și legală privind comiterea faptei și vinovăția persoanei.

În prezenta cauză, convergența elementelor tehnice (identificarea SIM, comunicarea cu aplicația bancară), coroborată cu lipsa unei apărări factuale coerente și absenteismul procesual al contestatarului, justifică menținerea acuzațiilor înaintate.

Colegiul reține că acceptarea bunurilor prin intermediul unui mijlocitor și aplicație bancară, chiar în lipsa unui transfer fizic direct dovedit prin documente bancare, este confirmată atât prin conduita procesuală cât și materialele cauzei contravenționale.

În atare circumstanțe Colegiul constată că în afara oricăror dubii, fapta incriminată *prin prisma elementului de acceptare a avut loc*, cu vinovăție, chiar dacă recurentul invocă lipsa faptei contravenției, Colegiul remarcă că, argumentele acestuia nu sunt însoțite de circumstanțe obiective întemeiate sau alte probe relevante în acest sens.

Această probe, corelate cu circumstanțele de timp, loc și scop ale faptei, demonstrează că sunt îndeplinite toate elementele constitutive ale contravenției.

Instanța de recurs subliniază că, în materie electorală și contravențională cu caracter anticorupțional, nu doar primirea efectivă a mijloacelor financiare, ci și *manifestarea intenției clare de a accepta un avantaj pentru a influența exercitarea dreptului la vot constituie temei suficient pentru atragerea răspunderii contravenționale*. Astfel prin descrierea detaliată a modului de operare întăresc concluzia privind vinovăția persoanei și confirmă temeinicia și legalitatea procesului-verbal contestat. Consecvent, probele apreciate fiecare în parte și pe toate în ansamblul lor, coroborează între ele, se completeze unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială și dovedesc cert comiterea contravenției imputate petiționarei, care se încadrează în limitele laturii obiective a contravenției prevăzute la alineatul (1) a art.47/1 a Codului contravențional.

13. În aserțiunea dată, instanța de recurs notează că, probele administrate de către agentul constatator la capitolul învinuirii înaintate lui ROTARU Andrei, de comiterea contravenției de coruperea electorală pasivă dovedesc incontestabil vinovăția acestuia, respectiv probele prezentate nu au fost contestate de către făptuitor, careva probe ce resping faptele stabilite de către agentul constatator instanței nu au fost prezentate.

Concomitent celor analizate supra, instanța de recurs apreciază ca fiind declarativ argumentul petiționarului ROTARU Andrei precum că nu este de acord cu actul întocmit de către agentul constatator, dat fiind faptul că nu a comis contravenția reținută în sarcina sa, or această poziție de către instanță este privită ca fiind o metodă de apărare în condițiile în care la materialele cauzei există probe pertinente şi concludente care în ansamblu din punct de vedere al coroborării dovedesc săvârșirea faptei imputate.

Interpretând art.425 alin.(2) în coroborare cu art.442 alin.(1) Cod contravențional, rezultă că procesul verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 502793 din 09.07.2025,

face dovada cu privire la situația faptică și încadrarea în drept stabilită de agentul constatator personal în timpul săvârșirii nemijlocite a contravenției, urmând a fi examinat în raport cu actele existente la dosar. Astfel, probele apreciate fiecare în parte și pe toate în ansamblul lor, coroborează între ele, se completeze unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială și dovedesc cert comiterea contravenției imputate.

Astfel, instanța de recurs reține că unul din principiile fundamentale al procedurii contravenționale constituie prezumția nevinovăției, ceea ce determină că sarcina probei în astfel de procedură aparține agentului constatator, care urmează să demonstreze vinovăția contravenientului în fața instanței de judecată cu prezentarea probelor pertinente în raport cu procesul-verbal cu privire la contravenție întocmit, ceea ce agentul constatator a întreprins în acest caz. Respectiv, Colegiul concluzionează că probele administrate de agentul constatator, care au fost cercetate în cadrul ședinței de judecată, inclusiv probatorul anexat la materialele cauzei, s-a constatat cu certitudine veridicitatea circumstanțelor constatate de agentul constatator și înserate în procesul verbal cu privire la contravenție, or, ROTARU Andrei în perioada electorală 2024 prin intermediul aplicației mobile a acceptat bunuri care nu i se cuvin în vederea exercitării sau neexercitării dreptului de vot în cadrul alegerilor prezidențiale și a referendumului din 20.10.2024. Mai mult, în speța dedusă judecății, Colegiul constată că autorul recursului, nu a prezentat nici o probă veridică în susținerea poziției sale privind circumstanțele faptice care au avut loc la data comiterii contravenției, și nici ulterior cu contestarea procesului verbal nu a anexat nici o probă în susținerea afirmațiilor privind nevinovăția sa, respectiv acțiunile acestuia întrunesc elementele contravenției prevăzute de art.47/1 alin.(1) Cod contravențional.

Totodată, Colegiul reține că actul de corupere electorală a fost realizat prin intermediul unei aplicații mobile, a cărei descărcare și utilizare presupun accesarea telefonului personal al contestatarului, fapt ce implică o acțiune voluntară din partea acestuia. Se mai constată că mesajele relevante au fost transmise destinatarului ROTARU Andrei în perioada electorală. La fel instanța de recurs remarcă coruperea electorală a fost efectuată prin intermediul unui aplicații mobile, care necesită a fi încărcată și accesată, fapt care nu poate fi efectuat fără a accesa telefonul personal al acestuia.

Colegiul concluzionează că elementul de acceptare (acceptarea acțiunilor care duc la instalarea aplicației) este întrunit. Faptul că aplicația a ajuns pe telefonul contravenientului (indiferent cine a executat instalarea efectivă) reprezintă materializarea faptei. Vinovăția este reținută sub forma neglijenței sau imprudenței: contravenientul a creat condițiile necesare producerii rezultatului prin propria conduită și nu a manifestat diligența minimă pe care o persoană rezonabilă ar fi avut-o în situația respectivă. Drept urmare, chiar dacă contravenientul nu ar fi executat acțiunea personal, lipsa de diligență menține imputabilitatea juridică.

În dreptul contravențional, procesul-verbal al agentului constatator se bucură de prezumția de legalitate și temeinicie, până la proba contrară. Contravenientul nu a infirmat constatările agentului, nu a oferit probe contrare concludente și nu a demonstrat o situație de forță majoră, eroare esențială sau vreo formă de constrângere, respectiv instanța de recurs reține corect că prezumția nu a fost răsturnată.

Colegiul subliniază că finalitatea sancțiunii contravenționale reprezintă prevenirea comportamentelor similare, întărirea ordinii de drept, protecția valorilor sociale ocrotite de lege, transmiterea unui mesaj social de respectare a normei. Acest raționament este conform cu principiile prevăzute de art. Cod contravențional, care stau la baza regimului sancționator și justifică aplicarea sancțiunii chiar și atunci când contravenientul invocă motive defensive lipsite de suport probator.

14. Prin urmare, Instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional care prevăd examinarea contravenției sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei și corect a conchis că actele contravenționale întocmite în privința lui ROTARU Andrei sunt legale și învinuirea adusă este întemeiată, fiind confirmată prin probe, pertinente, concludente, admisibile și utile procesului de stabilire a adevărului.

În aceste condiții, procesul-verbal cu privire la contravenție are valoare probatorie sub aspectul stării de fapt. În acest sens, este de remarcat că în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului s-a reținut în mod constant că prezumțiile nu sunt contrare, de principiu, Convenției Europene a Drepturilor Omului. Astfel, în cauza *Salabiaku v. Franța, 07.10.1998, § 27*, Curtea a reținut că prezumțiile sunt permise de Convenție, dar nu trebuie să depășească limitele rezonabile, având în vedere gravitatea mizei si salvgardând drepturile apărării (*Radio France și alții v. Franța, 30.03.2004, § 24*).

Colegiul penal conchide că, față de probele administrate în cauză, prezumția de legalitate a actului administrativ, din care decurge prezumția de autenticitate și prezumția de veridicitate nu au fost răsturnate în cazul de față, în condițiile în care săvârșirea faptei contravenționale a fost constată pe baza constatărilor personale a agentului constatator și a probelor acumulate, iar contravenientului ROTARU Andrei i-a fost dată posibilitatea de a face dovada contrarie celor consemnate în procesul-verbal, însă nu a reușit să răstoarne prezumția de legalitate, valabilitate și autenticitate de care se bucură actele contestate.

Subsidiar, Colegiul penal reconfirmă corectitudinea aprecierilor instanței de fond, reținând că făptuitorul formulează apărări exclusiv pe aspecte procedurale, pe care le consideră, în opinia sa, apte să conducă la încetarea procesului contravențional. Cu toate acestea, în ceea ce privește fapta propriu-zisă reținută în sarcina sa, acesta nu prezintă nici o situație de fapt sau împrejurare concretă care să infirme caracterul ilicit sau existența elementelor constitutive ale contravenției reținute.

15. Respectiv ținând cont de faptul că vinovăția lui, ROTARU Andrei a fost dovedită pe deplin, Colegiul apreciază, întemeiată sancțiunea contravențională aplicată sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, echivalentul a sumei de 25000 lei, apreciind pedeapsa aplicată ca una echitabilă şi proporțională faptei comise și care ar atinge scopul sancțiunii contravenționale și aceasta ar avea efectul scontat asupra conduitei viitoare a făptuitorului şi a consecințelor la care se expune dacă va mai comite contravenții.

Cu privire la sancțiunea aplicată de către agentul constatator, Colegiul penal învederează că, aceasta a fost administrată în limitele impuse de art.30 alin.(2) a Codului contravențional și în limitele stabilite de art.47/1 alin.(1) Cod contravențional, iar ca urmare, sancționarea făptuitorului nu s-a făcut în scop abuziv, ci reieșind din faptul că agentul

constatator l-a recunoscut vinovat de săvârșirea faptei, astfel cum au fost descrise în procesul verbal de contravenție.

Se apreciază că instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor, a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional, care prevăd examinarea cauzei contravenționale sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

Conform prevederilor art.470 Cod contravențional, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute la art.466 Cod contravențional, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Nici un motiv din cele indicate în dispoziția normei cuprinse la art.467-468 Cod contravențional nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept și care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate. Autorul își întemeiază recursul în baza art.466 Cod contravențional, care prevede că hotărârile pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond în cazurile indicate la lit. a)-l).

Din lecturarea textului hotărârii adoptate și pronunțate asupra vinovăției făptuitorului pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art.47/1 alin.(1) Cod contravențional, nu se reliefează împrejurarea că prima instanță a adus atingere art.6 CEDO, prin prisma motivării hotărârii judecătorești, or hotărârea cuprinde, circumstanțele constatate, probele pe care se întemeiază concluzia, norma contravențională în baza căreia este adoptată soluția, fiind dată în conformitate cu prevederile articolului 462 Cod contravențional.

Astfel, Colegiul Penal menționează că careva încălcări, sau abateri de la norma de drept, la emiterea hotărârii, instanța de fond nu a admis, temeiurile invocate de recurent, neavând suport de fapt și de drept, or, nu era posibilă descoperirea și ridicarea probelor prin intermediul unei alte măsuri. Prin urmare, Colegiul consideră că instanța de fond a pronunțat o hotărâre legală, întemeiată și motivată, iar în situația în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzația, permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță *(Hotărârea CEDO Garcia Ruiz versus Spania).*

Colegiul penal reiterează că, argumentele aduse de către apărare în susținerea cererii de recurs sunt declarative și neconfirmate prin probe pertinente care din punct de vedere al utilității nu coroborează între ele. Totodată, în recursul declarat, recurentul nu a invocat nici un argument în vederea netemeiniciei hotărârii și care ar impune instanța de recurs să desființeze hotărârea adoptată, fiind doar indicat că hotărârea instanței este nefondată și neîntemeiată.

Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul Penal constată o motivare amplă și temeinică a hotărârii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului argumentelor primei instanțe. În cazul în care instanța de fond și-a motivat soluția luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează concluziile sale,

pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, prima instanță a dat o apreciere corectă probelor administrate și a adoptat o hotărâre întemeiată, iar cererea de recurs este neîntemeiată, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către persoana în privința căreia a fost întocmit procesul contravențional ROTARU Andrei, și a menține Hotărârea Judecătoriei Strășeni (sediul Central) nr. 5r-321/2025 din 29 octombrie 2025, fără modificări.

16. Conducându-se de prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit.c), 474 Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E :

Se respinge ca nefondat recursul declarat de către persoana în privința căreia a fost întocmit procesul contravențional ROTARU Andrei, împotriva Hotărârii Judecătoriei Strășeni (sediul Central) nr. 5r-321/2025 din 29 octombrie 2025, în cauza contravențională intentată prin Procesul-verbal cu privire la contravenție seria /nr. MAI06 502793 din 09.07.2025, în privința lui **ROTARU Andrei,** în temeiul art.47/1 alin.(1) Cod contravențional, şi se menține fără modificări Hotărârea atacată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Eugeniu BEȘELEA**

Judecătorii **Andrei CAZACICOV**

Vitalie BUDECI